

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Victor Boico,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2018, declarat de inculpatul

Tataru Serghei XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 01.03.2017 pînă la 18.07.2018;

Instanța de apel de la 05.09.2018 pînă la 05.12.2018;

Instanța de recurs de la 14.02.2019 pînă la 17.04.2019.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 18 iulie 2018, cauza fiind judecată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Tataru Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal la pedeapsa aplicată lui Tataru Serghei a fost adăugat prin cumul parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29.12.2014, stabilindu-i pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 și 1 lună, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a reținut că, Tataru Serghei, în perioada 12.09.2016-13.09.2016, aflându-se pe str. XXX din mun. Chișinău, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin deteriorarea geamului din spate stînga a pătruns în automobilul de model „Toyota Corolla” cu n/î XXX, ce aparține cet. Rotari Eduard, care era parcat pe str. XXX, mun. Chișinău, de unde tainic a sustras un telefon mobil de model „Samsung Galaxy 4S” cu costul de 2 700 lei, un telefon mobil de model „LG” cu costul de 1 700 lei, un lanț din argint poleit cu aur cu costul de 18 000 ruble rusești, care conform cursului oficial al BNM constituie 6 832 lei, un adaptor cu costul de 150 lei, un flash card cu costul de 130 lei și un scaun din materie de culoare neagră cu costul de 1 200 lei, după ce cu bunurile, sustrasese s-a ascuns, cauzând părții vătămate Rotari Eduard o daună materială în proporții considerabile, în sumă totală de 12 712 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Tataru Serghei a comis furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, adică infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul Stela Odobescu în numele inculpatului Tataru Serghei a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să fie suspendată executarea pedepsei.

În motivarea apelului a invocat că, Tataru Serghei a recunoscut vinovăția integral, s-a căit sincer de cele săvârșite, a restituit prejudiciul cauzat părți vătămate, consideră că corectarea inculpatului este posibilă fără privarea de libertate, prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și art. 96 alin. (1) Cod penal, deoarece Tataru Serghei se află în relații de concubinaj de aproximativ 2 ani, dorește să creeze o familie și să aibă grijă de copilul său.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2018, a fost respins apelul avocatului Stela Odobescu în numele inculpatului Tataru Serghei, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Tataru Serghei în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, sentința s-a contestat în partea stabilirii pedepsei, iar temei pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art. 409 alin.(2) Cod procedură penală, lipsesc.

Având în vedere argumentele apelului declarat în coraport cu circumstanțele constatate, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei, instanța a respectat prevederile art. 75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale. La stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel la fel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care este mai puțin gravă, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care este supus răspunderii penale, anterior a fost condamnat, a recunoscut vina, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Analizând solicitarea apărării referitor la aplicarea în privința lui Tataru Serghei a prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de apel a constatat că, instanța de fond și-a argumentat riguros soluția la acest capitol și a motivat hotărârea pronunțată invocând motive clare din care considerent a ajuns la concluzia că dispunerea suspendării executării pedepsei stabilite inculpatului nu va asigura atingerea scopului prevăzut la art. 61 Cod penal.

La acest capitol, instanța de apel a remarcat că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, urmează a-i fi aplicată o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Totodată, pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Conform principiului individualizării pedepsei, prevăzut de art. 7 Cod penal, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, reflectate la art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care anterior a fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor similare

și este predispus la comiterea infracțiunilor, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată vinovatului, trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, prevăzute la art. 61 Cod penal.

În același rând, instanța de apel a reținut că, categoria și termenul de pedeapsă ce urmează a fi stabilit, este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora, prescrise în art. 78 Cod penal.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul invocat de partea apărării referitor la faptul că, instanța de fond la stabilirea pedepsei, nu au ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, neluând în considerație că corectarea ultimului poate avea loc și fără privarea de libertate, fiind posibil de aplicat prevederile art. 90 Cod penal.

Conform textului alin.(1) art.90 Cod penal, instanța numai motivat poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că acesta se poate îndrepta fără executarea reală a pedepsei închisorii, motive care trebuie indicate în sentință.

Instanța de apel a considerat că, în speță instanța de fond a respectat cerințele de motivare referitor la procedura executării pedepsei de către inculpat, precum și a luat în considerație atitudinea acestuia față de consecințele survenite, ținând cont de gravitatea acesteia, de circumstanțele în care a fost săvârșită fapta, de faptul că inculpatul anterior a mai fost atras la răspundere penală și i-a fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal, însă acesta nu s-a corijat și nu a îndreptățit încrederea care i-a fost acordată.

În acest context, instanța de apel a mai notat că, chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la măsură de individualizare a executării pedepsei.

Instanța de apel a constatat că, în privința inculpatului nu îi sunt aplicabile nici prevederile art. 96 Cod penal, or pedeapsa stabilită cu amânarea executării pedepsei, nu este echitabilă, întrucât nu este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Mai mult, pe aceeași linie de considerente s-a menționat și chestiunea că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 96 Cod penal, este facultativ, fiind o apreciere proprie a instanței de judecată, în baza materialelor și probelor aduse, în acest sens, dar nu o obligație a acesteia.

Pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Din atare considerente, instanța de apel consideră că este neîntemeiată solicitarea apărătorului și a inculpatului privind amânarea executării pedepsei.

Astfel, severitatea pedepsei aplicate inculpatului este justificată de modalitatea în care acesta a conceput și derulat activitatea infracțională, gravitatea faptei comise, care dovedesc perseverența infracțională ridicată întru atingerea scopului urmărit.

Totodată, s-a conchis că și aspectele care țin de aprecierea concretă a pericolului social al faptelor comise de inculpat, trebuie avute în vedere de către instanță în procesul individualizării pedepsei, prin stabilirea unei pedepse orientate spre minimul special prevăzut de lege, prin analiza corelativă cu aspectele care țin de comportamentul și atitudinea lor față de cele comise.

Din considerentele nominalizate, instanța de apel a apreciat că pedeapsa principală stabilită și individualizată de către instanța de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, fiind în limitele prevăzute la sancțiunea normei penale în baza căreia Tataru Serghei a fost condamnat, prin urmare decizia contestată în această parte cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul Tataru Serghei, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să fie suspendată executarea pedepsei. Recurentul invocă că a recunoscut vinovăția integral, s-a căit sincer de cele săvârșite, a restituit prejudiciul cauzat părți vătămate, consideră că corectarea inculpatului este posibilă fără privarea de libertate, prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și art. 96 alin. (1) Cod penal, deoarece Tataru Serghei se află în relații de concubinaj de aproximativ 2 ani, dorește să creeze o familie și să aibă grijă de copilul său. De asemenea, recurentul invocă că, instanța de apel urma să aplice art. 3 din Legea cu privire la amnistie.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de inculpatul Tataru Serghei, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece decizia instanței de apel este justă și corespunde prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Tataru Serghei, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Recurentul a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În același context, instanța de recurs constată că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor făptuitoarei, însă hotărârea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2018, totuși este criticată referitor la stabilirea pedepsei, care se consideră a fi prea aspră și, din care considerente, se solicită aplicarea unei pedepse prin prisma art. 90 sau 96 Cod penal.

Analizând temeiul respectiv în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept în partea stabilirii pedepsei, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Astfel, referitor la motivul, precum că, instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și nu a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, inculpatului Tataru Serghei, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, ajungând la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului Tataru Serghei, aceasta a ținut cont de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, nu este la prima abatere de la legea penală, anterior a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni, conform art. 16 Cod penal, infracțiunea imputată inculpatului, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar măsurile de pedeapsă aplicate anterior s-au dovedit a fi ineficiente, din care motive, se apreciază că aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei pentru această categorie de infracțiune nu va atinge scopul pedepsei penale.

Referitor la motivul privind aplicarea prevederilor art. 96 Cod penal, instanța de recurs menționează că, potrivit art. 96 Cod penal, femeilor condamnate gravide și persoanelor care au copii în vârstă de până la 8 ani, cu excepția celor condamnate la închisoare pe un termen mai mare de 5 ani pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave, infracțiuni prevăzute la cap. I, II, III, VII, VIII, XIII și XVII, instanța de judecată le poate amâna executarea pedepsei până la atingerea de către copil a vârstei de 8 ani, potrivit materialelor cauzei, lipsește informația privind

întreținerea de către Tataru Serghei a unui copil minor în vârstă de până la 8 ani, astfel cerințele invocate de recurent urmează a fi respinse ca nefondate.

Mai mult, aplicare a prevederilor art. 96 Cod penal, este facultativ, fiind o apreciere proprie a instanței de judecată, în baza materialelor și probelor aduse, în acest sens, dar nu o obligație a acesteia.

Cît privește argumentul recurentului privind aplicarea amnistiei și absolvirea de pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 29.12.2014, Colegiul penal îl va respinge, ori, acest argument nu a fost invocat la etapele anterioare de examinare a cauzei.

Mai mult, sentința din 29.12.2014, nefiind contestată, a devenit irevocabilă. Astfel, potrivit Legii nr. 210 din 29.07.2016, cu privire la amnistie, condamnatul urma să se adreseze judecătorului de instrucție cu cererea privind aplicarea amnistie.

Totodată, instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel respectând prevederile art. 414 alin.(3) și 417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în pct. 4.1. al prezentei decizii, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că, temeiul invocat de către recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de inculpatul **Tataru Serghei XXX**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2018, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **21 mai 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Victor Boico